

INLEDANDE VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR RÅGÖKAPELLENS MINNESFOND

2001 – t. o. m den 14 april 2002.

När jag blev invald i utskottet som ombudsman för kapellens minnesfond den 18 mars 2001 hade jag redan sänt ut lite trevare här och var men allting såg ganska dystert ut. Jag blev inte heller särskilt munter när jag i juli 2001 besökte de båda kyrkogårdarna.

Jag fick av Arnold Lindgren information om Andres Kärp i Paldiski och skrev då till honom den 3 sep 2001 och efter en del kontakter erhöll vi en offert på nödåtgärder för att skydda kapelltornet tills vi kunde göra mer omfattande arbeten.

Arbetet beställdes den 1 oktober 2001 och begärda summan på 6320 estniska kronor betalades ut i förskott - men arbetet blev inte utfört på grund av som vi senare har hört på lokal makt strider.

Efter otaliga försök som vi har gjort att kontakta Kärp med mejl, fax, telefon enades vi i utskottet att be Ain Sarv om hjälp och som efter stor tvekan bestämde sig att hjälpa oss och har nu tills dags dato utfört ett utomordentligt arbete.

Ain Sarv som bl.a. är hedersmedlem i vår förening och numera vår medarbetare i kapellfonden i Estland har besökt Paldiski en gång i januari sedan han åtog sig arbetet i början av januari 2002 med att samordna och rapportera restaurerings arbeten på de bägge Rågö kapellen. Avsikten med besöket var att undersöka om de beställda nödåtgärderna för att skydda kapell tornet på Lilla Rågö i vinter var åtgärdade.

Detta lät sig inte göras vid det tillfället på grund av dimma. Han beslöt då att också avvakta med att besöka Paldiski stadsförvaltning för att införskaffa mer information och deras mening i ärendet. Däremot kontaktade han kustbevakningens chef överste Ants Masing som lovade att bistå oss med att skicka en patrull och undersöka saken på ort och ställe.

Tilläggas bör att öarna har varit svåra att nå på grund av dåligt väder och att kustbevakningens mindre båt inte har varit tillgänglig.

Den 2002-02-01 meddelade Ain att han tagit kontakt med fornminnesinspektör Silja Konsa under den gångna veckan. Hon lovade att göra ett besök tillsammans med honom på Lilla Rågö i kommande vecka - om vädret tillåter, för att bilda sig en egen uppfattning och dokumentera tornets kondition i nuläget och att kustbevakningen nu hade en båt tillgänglig.

Silja Konsa uttryckte också sin uppskattning över de fullständiga ritningar vi kunde presentera och som arkitekten Ive Punger i Estland har upprättat åt oss på begäran av Endel Enggrön rågåbo och sakkunnig i byggnadsfrågor.

Ive Punger har numera övergått till annan verksamhet och på förfrågan av Ain Sarv om Tõnis Padu som är auktoriserad och byggnads antikvarie kunde få

uppdraget att göra en fullständig ritning på Lilla Rågö kapelltorn hade Silja Konsa inget invända emot.

Med ritningarna som grund kommer vi sedan att tillsammans med Tönis Padu sammanställa arbetsordningen på kapellen som då Silja Konsa kan godkänna och visera. Vi själva ombesörjer frivilliga medhjälpare och kunniga hanverkare. Ain Sarv har också kontaktat en murarmästare från Ösel expert på historiska byggnader samt på kalkbruk som vi hoppas skall bli vår arbetsledare. Tönis Padu kommer hela tiden vara auktoriserad övervakare av alla arbeten så att dessa utförs på ett riktigt sätt.

I mitten på mars i år besökte Arnold och Peter Kärp Silja Konsa i samma ärende. Peter Kärp hade också funderat på ett billigare förslag att restaurera kapelltornet. Kanske vi så småningom kan få alla dessa krafter att samarbeta.

Tisdagen den 12.03.2002 Besökte Ain Sarv Lilla Rågö tillsammans med kustbevakningen och kunde då ta sig i land med en mindre gummibåt eftersom vädret var gynnsamt.

Tornet är nu uppmätt och arbetsritningar skall upprättas för godkännande av fornminnes inspektören Silja Konsa.

Vi har nu erhållit fullständigt bild material och kan konstatera att de nödgärder vi hade beställt och betalat för var endast påbörjade och avbrutna. Vår kontaktman i Paldiski fick avbryta arbetet med oss rågöbor – eftersom det pågick en maktstrid i Paldiski.

I nuläget hoppas vi att göra ett besök på Lilla Rågö nu i Maj och införskaffa mer information.

Den 4 april 2002 besökte Ain Sverige och vi jobbade vidare på våra planer med Lilla Rågö kapelltorn. Vi beslöt att Endel och Ain tillsammans skulle titta på olika tekniska lösningar och tillväga gångs sätt för restaureringen som Ain skulle diskutera igenom med Tönis Padu om för senare förläggande för Silja Konsa. Självt fick jag uppgiften att sända över fullständiga ansökningar till två av Svenska Kyrkans Stift som Ain hade talat med Biskoparna om på kvällen innan han ringde mig. Jag kom då att tänka på att jag fått ett pressmeddelande från Agneta Klitter om återlämnade av de estlandssvenska kyrkoskatterna som jag informerade honom om. Detta visade sig vara en god ide – där var ju alla präster och biskopar samlade. Ain kände de flesta som han hade hjälpt tillrätta i Estland och besökt i Sverige. Han var då inte sen att framlägga våra planer för kapellen i en gemytlig anda tillsammans med Endel och Hjalmar Enggrön. Endel är ju som bekant en av huvudaktörerna i utskottet för kapellen och kunde informera om de pågående arbetena. Vårt arbete i kapell fonden uppskattades bland prästerna och alla lovade att försöka hjälpa oss på bästa sätt att finna vägar för att nå vårt mål.

Den 11 april 2002 talade jag med Monika Söderman vid Östhandelsforum som är vänortsamordnare mellan Norrtälje och Paldiski. Hon åker till Paldiski i slutet av april och lovade att diskutera med Andres Kärp hur han tänker reglera sin skuld till oss. Hon skulle också försöka ordna ett möte med honom och oss när vi är där i maj.

Den 12 april 2002 erhöll vi ett brev från Riksföreningen Sverige Kontakt i Göteborg som beviljade oss 2 000,00 kronor som uppmuntran på det sätt vi arbetade i kapellfonden.

Vi ämnar också sammanställa en informationstavla i Rågöhrnan på Aibolands museum i Haapasalo vid Kung Carl XVI Gustavs besök i maj 2002 där alla bidragsgivare som bidragit med medel till vårt arbete med kapellen under det gångna året kommer att vara med.

Vi har nu gott hopp att våra pengar i fonden skall räcka till så att vi kan påbörja restaureringsarbetarna - inte bara till projekteringen, vi har lagt ner mycket arbete i att få en seriös partner i Estland att samarbeta med och vi tror nu att vi äntligen lyckats.

Vi har också börjat tala om att ifall det är någon som har intresse för oss och önskar besöka Estlands svenskbygder – kanske vi tillsammans kunde arrangera en resa för att inviga våra minnesmärken.

Då mycket arbete återstår vädjar jag till Er att inte glömma oss med ett bidrag.

Rågökapellens Minnesfond har som bekant postgironummer: 649 48 62 – 3.

Tiden skall utvisa att detta är ett av de mest behjärtansvärda projekt just nu. En svensk folkspillra som berövats på sitt språk sin kultur sina namn och historia och som snart har försvunnit helt när marknadskrafterna får fritt spelrum på öarna.

Gräsö den 27 maj 2002

Einar Mihlberg